

GROEN- EN SPEELSTROOK PARKHOUSES - SPORTHELDENBUURT-OOST

Uitleg ontwerp

ALGEMEEN

In de uitstraling van de nieuwe woonwijk Parijsch-Zuid wordt ernaar gestreefd om de stad en het omringende landschap met elkaar te verbinden. In de openbare ruimte worden daarom groene en recreatieve verbindingen aangebracht, waar de natuur gemakkelijk te beleven is. Ook zijn in de buitenruimte verwijzingen te vinden naar de geschiedenis van het rivierengebied en zijn kenmerkende landschapselementen. Het groen en water uit het landschap moeten min of meer tot aan je vensterbank komen. Natuurlijke, flauwe en bloemrijke oevers spelen daarbij een grote rol.

HET OORSPRONKELIJKE ONTWERP

Ten zuiden van de Loek van Ierselstraat ligt tussen het water en de Parkhouses een lange, brede groenstrook. De strook is in het oorspronkelijke ontwerp vormgegeven met een recht pad, bomen, gemaaid gras en oeverbeplanting. De strook is – naast het normale gebruik voor wandelen – tevens bedoeld als natuurlijke speelstrook voor kinderen. De beplanting en de vormgeving zijn nogal algemeen en hebben niet per se binding met het oorspronkelijke landschap. Het beeld is overzichtelijk en weinig gevarieerd. Aan het begin van de strook kun je in feite al zien wat er aan het andere eind gebeurt. Mede doordat de bomen de eerste 15 jaar nog jong en dus klein zijn, wordt dit beeld versterkt.

HET NIEUWE ONTWERP – WAT HOUDT HET IN?

Om beter aan de doelstelling “landschappelijk, puur en avontuurlijk” te voldoen hebben we voor de strook een nieuw ontwerp gemaakt. De vormgeving van dit nieuwe ontwerp is gebaseerd op het rivierenlandschap zoals het oorspronkelijk was voor verkaveling: slingerende vormen, met natte plekken, laagtes en hoogtes, rietland, ruige weides, bosschages en bomen. Het ontwerp bestaat uit twee delen. Er is een hoger gelegen deel rondom de woningen met een bloemrijke weide en struikengroepen. En richting het water bevindt zich een lagere gelegen deel. De waterinvloed is zichtbaar door nattere plekken en oeverbegroeiing. De overgang tussen de twee delen wordt zichtbaar gemaakt door een gebogen vormgegeven steilere rand, die de invloed van het water markeert. Het pad loopt slingerend door beide zones heen, waarbij verschillende uitzichten elkaar opvolgen. In het ontwerp is gebruik gemaakt van cultuur-historische elementen, zoals een knotbomenrij langs het pad, lopen over een hoger gelegen grondwallepje en via een knuppel- of vlonderpad. Daarnaast zijn er informele, uitgemaaide paden door het gebied. Kortom met het nieuwe ontwerp is er meer afwisseling en meer te beleven.

NATUURLIJK SPELEN VOOR KINDEREN

Voor kinderen is dit heel belangrijk. Voor hen biedt het oorspronkelijke ontwerp een weinig aantrekkelijke speelomgeving. Kinderen willen zich namelijk verwonderen, hebben ruimte nodig om te onderzoeken en te ontdekken. Verrassing en afwisseling zijn voor kinderen belangrijk om tot spelen te komen. Sinds mei 2020 heeft gemeente Culemborg een nieuw speelbeleidsplan, waarin veel meer de nadruk wordt gelegd op natuurlijk spelen. Natuurlijk spelen denkt niet alleen in termen van toestellen met een valondergrond, maar wil een groen en natuurlijk ogend speellandschap bieden waar kinderen zich op allerlei manier kunnen vermaken en zich kunnen ontwikkelen. Het

nieuwe ontwerp biedt zo'n landschap. Er is bijvoorbeeld variatie in hoogte. Er zijn nattere en drogere plekken. Er is hoog, bloemrijk gras en gemaaid gras. Er zijn struiken en bomen. Er zijn verschillende soorten paden die zich door het gebied slingeren van verschillende materialen. Er zijn stillere en drukker plekken. Ook zijn er speelaanleidingen in het speellandschap. Daarbij kun je denken aan stappalen, een wilgenhut, een verhoogde uitkijkplek, touwzwaaien over een laagte, waterspelletjes en dergelijke. Die speelelementen zijn op dit moment nog niet opgenomen in het groenontwerp. In de komende maanden gaan we ermee aan de slag om dat verder uit te werken. Daarbij is ook een participatietraject, waarin kinderen met hun ouders actief mogen meedenken welke speelaanleidingen hier nu leuk zijn.

AANTREKKELIJKER VOOR KINDEREN ÉN VOLWASSENEN

Het nieuwe ontwerp, daar profiteren natuurlijk niet alleen kinderen van. Ook voor volwassenen is het veel aantrekkelijker om door een afwisselend landschap te lopen dan door een gebied wat er vanaf het pad op elke plek min of meer hetzelfde uitziet. Volwassenen profiteren ook van meer natuur. Natuur is namelijk hét middel om te ontspannen en je dagelijkse stress kwijt te raken, zoals vele wetenschappelijke onderzoeken aantonen. Daarnaast zorgt het slingerende pad met zijn wisselende uitzichten en de verschillende bosschages ervoor dat de aangrenzende huizen en tuinen meer privacy hebben. Er is namelijk veel meer te zien. Bovendien gaan de huizen deels schuil achter groen. Dit groen moet je je voorstellen als een lagere onderbeplanting van heesters tussen 1,25-2m

hoog, met daarin op een aantal plekken bomen. Door het halfopen karakter is er wel enig uitzicht, zonder dat de privacy in de tuinen en huizen te veel wordt verstoord. Die privacy in tuinen wordt verder versterkt doordat de tuinen 50cm hoger liggen dan het wandelpad en zijn afgeboord met de eco-walls van circa 80cm. Rechtstreeks naar binnen kijken wordt daarmee bemoeilijkt.

EN OOK VOOR DIEREN

Voor dieren en biodiversiteit biedt het nieuwe plan ook veel mogelijkheden. De verschillen in hoog-laag en nat-droog zorgen voor een variatie aan plekken waar verschillende planten en dieren van houden. Voor de lagergelegen delen wordt een ander bloemenweidemengsel gebruikt dan voor de hogere delen. Daardoor is er veel variatie in bloei en ook veel voedsel te halen, voor bijvoorbeeld bijen. De struikengroepen bieden veel dieren (zoals vogels en kleine zoogdieren) een prettige schuilgelegenheid. Langs het pad zal geen verlichting aanwezig zijn. Dit is bevorderlijk voor dieren. Tegelijkertijd weert het 's avonds groepjes jongeren. De meeste jongeren hebben namelijk wel graag wat licht bij het rondhangen.

CONCLUSIE

Al met al vormt het een afwisselend en groen landschap waar het goed toeven en spelen is. Het gehele plan levert bovendien een stevige bijdrage aan biodiversiteit en waterberging.